

Bridge Service

Nummer 568, 12 juni 2014

Redactie:

Ad van Gemert (zeer gewaardeerd) medewerker
Ron Jedema (spelregels)
Siger Seinen (spelregels)
Rob Stravers (spelregels en eindredactie)

Reeds verschenen nummers

Op www.bridgeservice.nl

De Bridge Training is gratis!

Alleen als je echt heel graag een bedrag wilt overmaken, mag je dat doen, naar: rekeningnummer: NL76ABNA0549444440 t.n.v. R.A.M. Stravers (voor overmaking uit een ander land: BIC-code: ABNANL2A).

Opgelet! Bijdragen zijn alleen toegestaan over reeds gepubliceerd werk!
En elke cent gaat in de 'Bridgepot'.

Eindejaars bridgedrive en diner

Eind december wordt de **Bridgepot** geleegd. Van dat geld bridge en dineer ik dan met het volledige Bridge Serviceteam. Winst wil ik niet maken; als de pot het toelaat breiden we het aantal deelnemers uit met het inloten van zoveel mogelijk donateurs en lezers die een leuk bridgevraagstuk beantwoordden.

Voor de minder gevorderde spelers

Spel 1, Oost gever, allen kwetsbaar

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
		1♥	doublet	♠ H V 4 3
Redoublet	1♠	pas	??	♥ 3
				♦ A B 4 3
				♣ A 9 7 3

Volgens oost belooft het redoublet van west minstens 10 punten; over de verdeling van de westhand zegt het niets.

Welk biedkaartje leg jij op tafel?

Spel 1, Oost gever, allen kwetsbaar

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
		1♥	doublet	♠ H V 4 3
Redoublet	1♠	pas	pas!	♥ 3
				♦ A B 4 3
				♣ A 9 7 3

Volgens oost belooft het redoublet van west minstens 10 punten; over de verdeling van de westhand zegt het niets.

Welk biedkaartje leg jij op tafel?

Geen enkel discussie mogelijk. Dank alle goden op je blote knieën dat partner noord met maximaal een punt of vier (!) het lef heeft zijn schoppenkleur te bieden! West is namelijk uit op een ramp. Hij belooft minstens 10 punten en is duidelijk uit op gedoubleerd tegenspelen. In oosts hartenkleur zal hij zeer waarschijnlijk kort zijn.

Door deze duidelijkheid in de krachtsverhoudingen heb je met je partner maar één doel voor ogen: zo laag mogelijk een fit vinden!

Spel 2, Zuid gever, OW kwetsbaar

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
			1♦	♠ V B 9 3
Doublet	redoublet	1♥	??	♥ A 3
				♦ A B 9 8
				♣ V 6 4

Noords redoublet belooft eveneens minstens 10 punten.

Wat is jouw tweede bieding?

Spel 2, Zuid gever, OW kwetsbaar

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
			1♦	♠ V B 9 3
Doublet	redoublet	1♥	pas!	♥ A 3
				♦ A B 9 8
				♣ V 6 4

Noords redoublet belooft eveneens minstens 10 punten.
Wat is jouw tweede bieding?

Je hebt samen met partner minstens 23 punten. Daarbij is de boodschap van partner dat hij het liefst gedoubleerd tegenspeelt. Kennelijk is hij kort in jouw kleur en hoopt hij dat OW in een contract komen waarbij hij een aardig - gedoubleerd - deuntje mee kan fluiten.

Loop hem dan niet voor de voeten door met 1♠ jouw schoppenkwartet te vertellen. Want daarmee sluit je het gedoubleerd tegenspelen absoluut uit! Mogelijk hoopt partner noord op een hartencontract van OW, en heeft hij daarvoor het feestelijk (in)pakpapier al klaarliggen.

Mag je dan helemaal niks? Natuurlijk wel! Na jouw pas kan het namelijk als volgt gaan:

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
			1♦	♠ V B 9 3
Doublet	redoublet	1♥	pas!	♥ A 3
Pas	doublet	1♠	doublet!	♦ A B 9 8
				♣ V 6 4

Met jouw doublet vertel je vroeg genoeg dat jij in de schoppenkleur redelijk bemiddeld bent. Nog steeds liggen alle kansen open op een heel mooi gedoubleerd tegenspel.

Spel 3

♠ 10 9 8
♥ H V 2
♦ B 3 2
♣ A 4 3 2

♠ V 2
♥ A B 3
♦ A V 10 9 8
♣ H 10 4

Na 1SA - 3SA ben jij leider in 3SA.
West zet de aanval in met ♣V.

Hoe probeer je dit contract te maken?

Ik geef een overpeinzing

Spel 3 Overpeinzing

♠ 10 9 8
♥ H V 2
♦ B 3 2
♣ A 4 3 2

♠ V 2
♥ A B 3
♦ A V 10 9 8
♣ H 10 5

Na 1SA - 3SA ben jij leider in 3SA.
West zet de aanval in met ♣V.

Hoe probeer je dit contract te maken?

Je telt zes vaste slagen. En de enige kleur die de drie extra slagen kan opleveren is de ruitenkleur. Dus wil je zo snel mogelijk oversteken naar noord om ♦B voor te spelen en te snijden op ♦V.

En je hebt nóg een wens. Als ♦H mis zit, en west dus aan slag komt, wil je heel graag dat hij alles doet, behalve overschakelen op de schoppenkleur. Want daarin geef je achterelkaar minstens vier slagen af.

Je kunt geluk hebben, een westspeler die ijzerenheinig doorgaat met de klaverenaanval. Maar zeker in bridge is het raadzaam om het geluk een beetje te helpen. En de kernvraag is dan ook: hoe vergroot je de kans dat west - na zijn feestje met ♦H - doorgaat met klaveren?

Spel 3 Oetsactie

♠ 10 9 8	
♥ H V 2	
♦ B 3 2	
♣ A 4 3 2	
♠ 7 6 5 4	♠ A H B 3
♥ 8 6 4	♥ 10 9 7 5
♦ H 7	♦ 6 5 4
♣ V B 9 8	♣ 7 6
♠ V 2	
♥ A B 3	
♦ A V 10 9 8	
♣ H 10 5	

Na 1SA - 3SA ben jij leider in 3SA.
West zet de aanval in met ♣V.

Hoe probeer je dit contract te maken?

Speel in de eerste slag ♣10 bij! Een nodeloos hoge kaart.
Dat wekt gemakkelijk de indruk dat je hoogstens nog één klaverenkaart over hebt. En dat maakt het voor west zeer aantrekkelijk om zijn klaverenaanval te vervolgen.

Tip! Hoe minder bridge-ervaring je hebt, des te groter is het effect van dit soort misleidingen! ☺ Een mooi woord voor misleiden is oetsen. Als west inderdaad na ♦H zijn klaverenaanval hervat, heb je west geoetst!

Voor de meer gevorderde spelers

Regelmatig ontvang ik een pleidooi voor het toepassen van de Puppet Stayman op de 1SA-opening. En in mijn onmetelijke zucht naar democratie zegde ik de 'reagenten' spellen toe waarop dat instrument kan worden losgelaten.

De Puppet Stayman wordt/werd ☺ meestal alleen gebruikt na de 2SA-opening. Na de antwoorden op de acht spellen geef ik daar een overzicht van.

Naast het dilemma Stayman of Puppet, hebben we ook nog het dilemma wel of geen 5-kaart hoog in de 1SA-opening. Ook daar zullen we kritisch én objectief (!) naar kijken.

Tegenover een 1SA-opening zonder mogelijke hoge 5-kaart, heb je géén Puppet/Staymandilemma. Dan volstaat Stayman, omdat je niet op zoek hoeft te gaan naar een hoge 5-kaart.

Na het componeren van de 1SA-openingshanden heb ik de resterende kaarten gewoon geschud. Ik heb dus geen verdelingen bedacht om de kracht óf de onmacht van Puppet op 1SA te bewijzen.

Mijn advies voor deze training: bied de acht handen uit zoals je dat nu zou doen met je vaste partner. Kom je in enkele spellen niet uit op het aantrekkelijkste eindcontract, dan zou je kunnen kijken naar de andere instrumenten.

Veel plezier ermee!

Westhand 1	West	Oost	Oosthand 1
♠ A H 2 ♥ V B 7 6 2 ♦ H V 2 ♣ 7 6			♠ 9 8 7 ♥ 10 9 8 ♦ B 10 9 5 4 ♣ A H

Westhand 2	West	Oost	Oosthand 2
♠ A V 2 ♥ H V 10 4 3 ♦ 7 6 ♣ A 3 2			♠ H 6 5 4 ♥ B 8 7 ♦ H 8 ♣ H B 8 7

Westhand 3	West	Oost	Oosthand 3
♠ V B 9 8 ♥ A B ♦ V B 10 8 ♣ A V 4			♠ H 7 5 2 ♥ 5 4 ♦ H 5 4 3 ♣ H B 2

Westhand 4	West	Oost	Oosthand 4
♠ V B 9 8 ♥ A B ♦ V B 10 8 ♣ A V 4			♠ H 7 5 2 ♥ H 5 4 3 ♦ 5 4 ♣ H B 2

Westhand 5	West	Oost	Oosthand 5
♠ A B ♥ V B 9 8 ♦ V B 10 8 ♣ A V 4			♠ H 7 5 2 ♥ 5 4 ♦ H 5 4 3 ♣ H B 2

Westhand 6	West	Oost	Oosthand 6
♠ A 4 3 ♥ H 5 ♦ H V 4 ♣ H 10 9 3 2			♠ 9 8 7 6 ♥ V 8 7 6 ♦ B 7 6 5 ♣ 4

Westhand 7	West	Oost	Oosthand 7
♠ H B 10 2 ♥ V B 4 3 ♦ A H ♣ V 10 2			♠ 9 8 7 6 5 ♥ A 9 8 7 ♦ 7 6 5 ♣ A

Westhand 8	West	Oost	Oosthand 8
♠ H 10 9 7 2 ♥ B 4 3 ♦ A H ♣ A 10 2			♠ 8 6 ♥ A 9 8 7 ♦ 7 6 5 ♣ H B 6 5

De verschillende opties

Westhand 1	West	Oost	Oosthand 1
♠ A H 2 ♥ V B 7 6 2 ♦ H V 2 ♣ 7 6	1SA Pas	2SA (Stayman)	♠ 9 8 7 ♥ 10 9 8 ♦ B 10 9 5 4 ♣ A H
	1SA 2♥* Pas	2♣* (Puppet) 3♥	
	1♥ (4+krt.hoog) Pas	1SA	
	1♥ (5+krt.hoog) Pas	2♥	

Als je ook 1SA opent met een hoge 5-kaart, eindig je met Stayman in 2SA. Oost zal immers met acht punten mee graag 3SA proberen tegenover maximale SA-kracht en west moet met 15 punten die uitnodiging afslaan.

Met Puppet kun je 2♣ wagen, hopend op een 5-kaart hoog. Een 2♥- of 2♠-antwoord klinkt dan immers als muziek in je oren; met een enkele verhoging vraag je partner de manche uit te bieden met maximum openingskracht. En na 2♦ kun je met 2SA inviteren. Het enige antwoord waarop je niet zit te wachten is 2SA; dat ontkent een hoge 4- en 5-kaart. Je weet dan echter niet of west maximaal is of minimaal.

Open je **niet** 1SA met een hoge 5-kaart, dan hangt het eindbod af van wel of geen 5-kaart hoog. De 4-kaart hoog spelers komen uit op 1SA en de 5-kaart hoog spelers op 2♥.

In een hartencontract verlies je normaal gesproken vier slagen: één in schoppen, twee in harten en één in ruiten. In een SA-contract maak je hoogstwaarschijnlijk acht slagen: twee in schoppen, vier ruiten- en twee klaverenslagen. Een hartencontract scoort dus waarschijnlijk iets meer.

Westhand 2	West	Oost	Oosthand 2
♠ A V 2 ♥ H V 10 4 3 ♦ 7 6 ♣ A 3 2	1SA -3♥ -2♥	2♣* (Stayman) 4♥ ?	♠ H 6 5 4 ♥ B 8 7 ♦ H 8 ♣ H B 8 7
	1SA 2♥	2♣* (Puppet) 4♥	
	1♥ (4+krt.hoog) ?	1♠	
	1♥ (5+krt.hoog) 4♥	3♥ pas	

Als je ook met een 5-kaart hoog 1SA opent, en op partners 2♣ Stayman een hoge 5-kaart *standaard* aangeeft met een sprong; eindig je in 4♥.

Er ontstaat een probleem als je met een hoge 5-kaart alleen springt met maximale SA-kracht (17 of 16 goede punten). Je zult met deze minimale SA-hand dan 2♥ moeten antwoorden. Oost kan dan kiezen voor 3SA; west zal daarop passen want

hij weet niets van oosts 3-kaart harten. En dat kan in dit spel heel duur uitpakken als OW met ruiten starten.

De puppetbieders hebben geen enkel probleem: west belooft met het directe hartenantwoord een 5-kaart in die kleur.

De spelers die liever niet 1SA openen met een hoge 5-kaart, onderscheiden we weer in 4-kaart hoog en 5-kaart hoog. Waarbij de 5-kaart hoog spelers gemakkelijker het 4♥-contract zullen vinden dan de 4-kaart hoog spelers.

Westhand 3	West	Oost	Oosthand 3
♠ V B 9 8 ♥ A B ♦ V B 10 8 ♣ A V 4	1SA 2♠	2♣* (Stayman) 4♠	♠ H 7 5 2 ♥ 5 4 ♦ H 5 4 3 ♣ H B 2
	1SA 2♦* 4♠	2♣* (Puppet) 2♥* (4krt schoppen) pas	

Met Stayman geen enkel probleem. Met Puppet ook niet ☺.

Westhand 4	West	Oost	Oosthand 4
♠ V B 9 8 ♥ A B ♦ V B 10 8 ♣ A V 4	1SA 2♠	2♣* (Stayman) 4♠	♠ H 7 5 2 ♥ H 5 4 3 ♦ 5 4 ♣ H B 2
	1SA 2♦* 4♠	2♣* (Puppet) 3♦* (4-krt ♥+♠)	

Omdat west geen hoge 5-kaart heeft, openen we 'allemaal' 1SA ☺.

Het enige verschil zit nu in de te bewandelen weg naar 4♠.

Met Stayman gaat dat het snelst.

Met Puppet vertelt de 1SA-openaar eerst dat hij minstens één hoge 4-kaart heeft (een hoge 5-kaart biedt hij immers meteen). Met 2♦ vertelt oost dat hij twee hoge 4-kaarten heeft. West mag dus kiezen ☺. En die keus is voor west niet echt moeilijk. Geen verschil in resultaat tussen de Stayman- en de Puppetaanhangers.

Westhand 5	West	Oost	Oosthand 5
♠ A B ♥ V B 9 8 ♦ V B 10 8 ♣ A V 4	1SA 2♥ pas	2♣* (Stayman) 3SA	♠ H 7 5 2 ♥ 5 4 ♦ H 5 4 3 ♣ H B 2
	1SA 2♦* 3SA	2♣* (Puppet) 2♥* (4krt schoppen) pas	

Heel lang geleden, sprak de oude man ☺, meldde de 1SA-openaar twee hoge 4-kaarten met 2SA.

In het moderne bieden belooft 2♥ van de SA-openaar een 4-kaart harten, en zegt dat nog niets over het aantal schoppenkaarten. Met Stayman weet oost na wests 2♥-rebid dus nog niet of er een schoppenfit is. Dat kan hij ook niet onderzoeken, dus kiest hij voor 3SA (met 8/9 punten voor 2SA). Het is nu west die begrijpt dat oost wel een schoppenkwartet moet hebben, waarom haalt oost anders Stayman

van stal?! Met ook een 4-kaart schoppen kan west na oosts 3SA-rebid 4♠ uitbieden. Daar is met dit spel geen sprake van ☺. Met Puppet hebben OW geen probleem. Met 15 punten en dezelfde verdeling had west 2SA herboden.

Westhand 6	West	Oost	Oosthand 6
♠ A 4 3	1SA	2♣* (Stayman)	♠ 9 8 7 6
♥ H 5	2♦*	pas	♥ V 8 7 6
♦ H V 4			♦ B 7 6 5
♣ H 10 9 3 2	1SA	pas (Puppet)	♣ 4

Met een zeer zwakke hand en heel kort in klaveren heb je een grote kans op contractverbetering door te Staymannen, mits partner alleen maar in een kleur kan antwoorden (en dus niet 2SA). Je past dan op partners antwoord, ook op 2♦!

Met Puppet kun je dit risico niet nemen. Zonder hoge 4- of 5-kaart moet de 1SA-openaar 2SA antwoorden. Geen nooduitgang dus voor de Puppetaanhangers.

Westhand 7	West	Oost	Oosthand 7
♠ H B 10 2	1SA	2♣* (Stayman)	♠ 9 8 7 6 5
♥ V B 4 3	2♥	?	♥ A 9 8 7
♦ A H			♦ 7 6 5
♣ V 10 2	1SA	2♣* (Puppet)	♣ A
	2♦*	2♥* (4krt schoppen)	
	4♠	pas	

Ja, met een 5-4 in de hoge kleuren gaat mijn voorkeur uit naar Stayman/Puppet.

Met Stayman zal oost kiezen voor een hartencontract. Ondanks dat ze een schoppenkaart méér hebben. En dus ook een grotere aftroefkans bij een schoppenuitkomst tegen een hartencontract...

Met Puppet kan oost aftasten. Hij geeft eerst zijn langste hoge kleur aan. Als west daarop SA biedt, dus maar één hoge kleur in handen heeft, namelijk harten, kan oost alsnog 4♥ uitbieden. Toegegeven, de sterkste hand komt dan op tafel ☺

Westhand 8	West	Oost	Oosthand 8
♠ H 10 9 7 2	1SA	2♣* (Stayman)	♠ 8 6
♥ B 4 3	-2♠	2SA	♥ A 9 8 7
♦ A H	-3♠	3SA...	♦ 7 6 5
♣ A 10 2			♣ H B 6 5
	1SA	2♣* (Puppet)	
	2♠	2SA	

Met Stayman gaat dit spel goed als west niet springt met minimale SA-kracht. Springt west wél, dan zal oost uit armoe 3SA moeten bieden. En dat is met 23 punten een redelijk hachelijke onderneming.

Met Puppet vertelt west met zijn directe 2♠-bod dat hij een 5-kaart schoppen heeft. Een 5-4-verdeling valt niet onder een SA-verdeling, waardoor de kans op 4-4 in harten is uitgesloten. Dus zal oost met zijn zwakke 2-kaart schoppen kiezen voor 2SA.

Resumerend

Ik heb de (sterke) indruk dat tegenover een 1SA-opening met een mogelijke hoge 5-kaart, Puppet beter uitpakt dan de gewone Stayman. Althans bij de bovenstaande acht spellen.

De gewone Stayman

Aangeraden wordt om op 'de gewone Stayman' alleen te springen met een 5-kaart én het puntenmaximum. Nadeel: zonder sprong kun je er lastig achter komen of de geboden hoge kleur een 5-kaart is.

Puppet

Puppet is gemaakt voor het vinden van de eventuele hoge 5-kaart. Mijn advies is dan ook om als je een 5-kaart hoog in je 1SA-opening opneemt, de Puppet-Stayman conventie te overwegen.

Puppet na de 2SA-opening:

2SA (20-22 ptn)	3♣*	2SA	3♣*
- 3♦* minstens één hoge 4-kaart		3♦*	- 3♥* 4-kaart schoppen
- 3♥ 5-kaart harten			- 3♠* 4-kaart harten
- 3♠ 5-kaart schoppen			- 4♦* twee hoge 4-kaarten
- 3SA* geen 4-of 5-kaart hoog			

Dit is de Puppet die we in Nederland al jaren kennen. Als je Puppet ook gebruikt na 1SA, blijft de opbouw hetzelfde; je zit alleen een niveau lager.

Stayman én Puppet

Er zijn ook paren die van twee wallen eten ☺. Na partners 1SA-opening kunnen ze kiezen uit 2♣ (Stayman) en 3♣ (Puppet). 3♣ belooft minstens 10 punten mee met een 3+hoog, waardoor de manche vast staat. Ook uit deze kampen krijg ik alleen maar positieve signalen.

Voor jou en jouw partner geldt slechts één belangrijk aandachtspunt: kies voor de afspraak waarin jullie je allebei bijzonder prettig voelen. En net als in een relatie bepaalt de zwakste van de twee de moeilijkheidsgraad... In bridge zal de minst ervaren speler de gekozen conventie moeten begrijpen en in de liefde, jawel, zet degene de toon die het minst verliefd/meest egoïstisch is.

Belangrijk aandachtspunt:

Topbridgers raden de 2♣-Puppet af. Hun voorkeur gaat uit naar 2♣ Stayman en 3♣ Puppet.

Ik geef graag het (na)woord aan Anton Maas en Berry Westra.

Anton Maas

Over 5-kaart hoog in 1SA, Stayman of Niemeijer, transfer geven of Stayman, transfers naar de lage kleuren, maken Bep en ik nu twee boekjes (vergelijkbaar met Uitkomen en Signaleren). Op bepaalde gebieden gaan we wat verder dan voor de thuisbridger maar ik denk dat het hoe en vooral waarom goed wordt uitgelegd.

Wij bevelen aan:

- 1SA
 - 2♣ Stayman
 - 3♣ Niemeijer(Puppet)
 - 2SA echt!!
 - 2♠ voor een lage kleur, ruiten óf klaveren

2SA echt op partners 1SA-opening speelt bijna niemand.

Wel 2♠ = klaveren en 2SA = ruiten. Ik durf met iedereen de discussie aan dat het VEEL, VEEL, VEEL beter is om 2SA echt en 2♠ als elke 6-kaart minor te spelen. In de genoemde boekjes wordt dat uitgelegd. Het komt er kort gezegd op neer dat 2♣ bieden, omdat je alleen min/max van de openaar wilt weten, alleen maar informatie aan de tegenpartij geeft terwijl je er zelf niets mee kunt.

Berry Westra

Van 2♣ als puppet Stayman ben ik nooit een voorstander geweest. Als je per se puppet Stayman wilt spelen na 1SA, zou ik 1SA-3♣ adviseren. Verder ben ik het geheel eens met Anton dat 1SA - 2SA als natuurlijke invite superieur is aan welke andere afspraak dan ook.

Leuk stukje trouwens van Ad over de geschiedenis van Puppet Stayman.

Waarom liever geen Puppet-2♣ op partners 1SA-opening?

Omdat een flink deel van de lezers zich lyrisch uitliet over de Puppet-2♣ op partners 1SA, kan ik mij voorstellen dat ze graag willen weten waarom Berry en Anton dat afraden. Ik geef ze graag het woord.

Anton:

Het beste biedverloop om in 3SA te komen is 1SA-3SA.

De tegenpartij heeft dan geen houvast met welke kleur ze moet uitkomen.

Daarom werkt een zwakke SA vaak heel goed. Als je biedt:

West	Oost
1♦	1♥
1SA	3SA

weten de tegenstanders veel meer over de aanwezige kleuren.

Dus als je op partners 1SA 2♣ of 3♣ biedt zonder 4-kaart hoge kleur, alleen maar omdat partner een 5-kaart hoge kleur kan hebben, geef je de tegenpartij informatie.

Bovendien kunnen ze soms 2♣/3♣ doubleren voor de start of voor de start een kleur bieden (eerder na 2♣ dan na 3♣).

Desalniettemin ben ik er sterk voor om 1SA te openen met een 5-kaart hoge kleur. Dat komt mede omdat ik op partners 1♥/♠-opening 1SA biedt met 6-11 punten.

Dat komt mede doordat ik 1♥/♠ - 1SA als 6-11 speel.

Als de openaar met 14 punten en een aardige 5-kaart harten/schoppen met 1SA opent, betekent dat na 1♥/♠ - 1SA, dat ik altijd pas met een 5-kaart hoog en 3-3-2 in de bijkleuren.

Je moet niet met elke hand en een 3-kaart hoge kleur een 5-kaart gaan opvragen. Met een SA-hand als:

♠ V x x
♥ V x x
♦ H x x x
♣ H B x

lijkt 1SA-3SA mij niet zo gek.

Berry:

Geheel eens met Anton; hoe minder je weet over de hand van de leider, hoe lastiger tegenspelen is. In de jaren '70 is ooit een demonstratiewedstrijd georganiseerd tussen de Dallas Aces en een team van bridgende tophonkballers. Om het krachtsverschil te nivelleren mochten de honkballers voorafgaande aan het bieden de hand van hun partner inzien. Dit kwam uiteraard het tegenspel ten goede. Tevens boden de honkballers het eindcontract doorgaans in één keer. Dat maakte het tegenspel voor de aces juist een stuk lastiger. Uiteindelijk wonnen de aces nog net dankzij veel beter afspel, maar veel scheelde het niet.

Ander voorbeeld: onlangs gaf ik in een spelcommentaar op BIC aan dat ik nooit Stayman deed met een 4♠/♥-333. Andere BIC-leden betwijfelden of dat wel een goede strategie is. Hans Kuijf heeft toen een Jack versus Jack wedstrijd over 1000 relevante spellen laten spelen (dus met een 1SA opening tegenover een 4333 met 10+ punten), waarbij het ene NZ-paar telkens wel Staymande en de andere partij niet. Het eindigde in een grote overwinning voor 'Jack zonder'. Bottom Line: de keren dat 'Jack met' een superieure 4♥/4♠ bereikte woog bij lange na niet op tegen de extra informatie die 'Jack zonder' kon aanwenden bij het tegenspel in 3SA. Nu werkt Jack op basis van simulaties, maar feitelijk verschilt dat niet zo heel veel van de manier waarop goede spelers over het spel nadenken.

Een ander argument tegen 2♣ puppet Stayman is dat je geen 'Stayman to the rescue' kunt spelen:

♠ V 6 5
♥ 9 8 4 3
♦ B 10 6 5 4
♣ 2

Ik bied met deze hand 2♣ met de intentie om op elk antwoord van partner te passen. Met puppet Stayman kan dat niet meer.

Van 1SA-3♣ als puppet Stayman ben ik meer gecharmeerd, op voorwaarde dat het de echte puppet is en openaar dus zonder hoge vijfkaart altijd 3♦ biedt. Openaar geeft dan minimale informatie over zijn hand en je kunt het combineren met 'no judgement', maar dat gaat weer wat ver voor je lezers.

Rob:

Duidelijke taal van twee grootmeesters. Speerpunt van hun aversie tegen de Puppet-2♣ is dat de vijand meeluistert/-kijkt. En dat de informatie voor het tegenspel vrijwel altijd interessant is, ook als voor de partij die 'Staymant' of 'Puppet', de informatie tegenvalt.

Met de kennis van nu zou je de acht spellen nog een keer kunnen uitbieden met zowel de Stayman als de Puppet op je menukaart ... Als we 2♣ Stayman én 3♣ Puppet op de systeemkaart hebben staan, kan dat tot andere biedverlopen leiden. Zie pagina 14.

Belangrijke overwegingen

1. Vrij algemeen wordt geadviseerd een hoge 5-kaart in een 1SA-opening op te nemen.
2. Open je liever niet met een hoge 5-kaart 1SA, blijf dan de 'gewone' Stayman spelen.
3. Sluit 1SA een hoge 5-kaart niet uit, dan kun je de Puppet introduceren op zoek naar een eventuele hoge 5-kaart.
4. Sommige deskundigen ontraden de 2♣-Puppet na 1SA.
5. Een optie is 2♣ als Stayman te spelen met 8+ en 3♣ als Puppet met 10+ handen en minstens een hoge 3-kaart; niet met een 4-3-3-3-verdeling.
6. Na Stayman springt de 1SA-openaar met een hoge 5-kaart en een maximale hand.
7. Zonder maximum springt de 1SA-openaar niet, maar dan wordt het vinden van een hoge 5-kaart moeilijk.
8. Zet niet alles op alles om een hoge 5-kaart te vinden, die is ook van waarde in een SA-contract.
9. Realiseer je dat 3SA+1 meer oplevert dan een 4♥/♠-contract, zeker bij parenwedstrijden van grote betekenis.
10. Houd er rekening mee dat de tegenpartij meeluistert. Hoe gedetailleerder je de verdeling in de schijnwerpers zet, des te gemakkelijker het tegenspel zal zijn.

Westhand 1	West	Oost	Oosthand 1
♠ A H 2 ♥ V B 7 6 2 ♦ H V 2 ♣ 7 6	1SA pas	2SA	♠ 9 8 7 ♥ 10 9 8 ♦ B 10 9 5 4 ♣ A H

Westhand 2	West	Oost	Oosthand 2
♠ A V 2 ♥ H V 10 4 3 ♦ 7 6 ♣ A 3 2	1SA 3♥ pas	3♣* (Puppet) 4♥	♠ H 6 5 4 ♥ B 8 7 ♦ H 8 ♣ H B 8 7

Westhand 3	West	Oost	Oosthand 3
♠ V B 9 8 ♥ A B ♦ V B 10 8 ♣ A V 4	1SA 2♠ pas	2♣* (Stayman) 4♠	♠ H 7 5 2 ♥ 5 4 ♦ H 5 4 3 ♣ H B 2

Westhand 4	West	Oost	Oosthand 4
♠ V B 9 8 ♥ A B ♦ V B 10 8 ♣ A V 4	1SA 2♠ pas	2♣* (Stayman) 4♠	♠ H 7 5 2 ♥ H 5 4 3 ♦ 5 4 ♣ H B 2

Westhand 5	West	Oost	Oosthand 5
♠ A B ♥ V B 9 8 ♦ V B 10 8 ♣ A V 4	1SA 3♦* 3SA	3♣* (Puppet) 3♥* pas	♠ H 7 5 2 ♥ 5 4 ♦ H 5 4 3 ♣ H B 2

Westhand 6	West	Oost	Oosthand 6
♠ A 4 3 ♥ H 5 ♦ H V 4 ♣ H 10 9 3 2	1SA 2♦*	2♣* (Stayman) Pas	♠ 9 8 7 6 ♥ V 8 7 6 ♦ B 7 6 5 ♣ 2

Westhand 7	West	Oost	Oosthand 7
♠ H B 10 2 ♥ V B 4 3 ♦ A H ♣ V 10 2	1SA 2♥* pas	2♣* (Stayman) 4♥	♠ 9 8 7 6 5 ♥ A 9 8 7 ♦ 7 6 5 ♣ A

Westhand 8	West	Oost	Oosthand 8
♠ H 10 9 7 2 ♥ B 4 3 ♦ A H ♣ A 10 2	1SA 2♠ pas	2♣* (Stayman) 2SA	♠ 8 6 ♥ A 9 8 7 ♦ 7 6 5 ♣ H B 6 5

Stayman óf Puppet?

Dus ... als je 2♣-Stayman én 3♣-Puppet in de strijd kan gooien. Met welke handen kies je dan wat?

Anton:

1	♠ H B x x ♥ A x x ♦ x x ♣ H x x x	3♣ Puppet, omdat we interesse hebben in een 4/5-kaart schoppen en een 5-kaart harten.
2	♠ H x x ♥ V x x ♦ H V x x x ♣ x x	Ook 3♣.
3	♠ H B x x ♥ A x ♦ x x x ♣ H x x x	2♣ Stayman
4	♠ V x x ♥ V x x ♦ H x x x ♣ H x x	Hiermee hoeven we niet zo nodig in een 5-3 fit hoge kleur te spelen en bieden we 3SA.
5	♠ H V x x ♥ x x x ♦ A H x ♣ x x x	Er blijven altijd randgevallen over zoals deze hand. Hiermee bieden we geen 3SA vanwege de twee zwakke driekaarten. Maar misschien alleen voor de schoppenfit (dus 2♣).

We proberen niet altijd een 5-3 fit te vinden, ook omdat dit informatie aan de tegenpartij geeft, maar ook omdat een 4-4 fit belangrijker is dan een 5-3 fit (dan heb je een lange kleur in SA), maar met een kleine doubleton in een andere kleur altijd en met drie kleintjes vaak.

Lezers Mailen

Uit de historie

Heel toevallig ontving ik net voor het 'componeren' van dit nummer een verhaal over de oorsprong van de Puppet Stayman. Daar kunnen we in dit nummer natuurlijk niet omheen!

Het woord "puppet" in Puppet-Stayman, door AvG

Waar komt dat merkwaardige woord puppet in Puppet-Stayman toch vandaan? Puppet is het Engelse woord voor marionet, ledenpop. Een marionet is een pop met touwtjes aan de ledematen. De marionetspeler laat de ledematen bewegen door aan de touwtjes te trekken, de marionet doet dus alleen wat de marionetspeler wil. In figuurlijke zin is een marionet een willoos, initiatiefloos wezen, waarvan het handelen door anderen bepaald wordt.

Hiervan afgeleid is de term "puppet bid", waaronder men een conventioneel bod verstaat, dat van partner vraagt, ja eigenlijk eist, om bijna steeds het opvolgende bod te doen als een willoze marionet, hoewel de puppetbidder de kleur van het puppet antwoord veelal niet heeft.

In Amerika was een aantal bridgers niet tevreden over de klassieke Stayman na 1SA. Neil Silverman bedacht een variant, met in zijn ogen veel voordelen, en waarmee ook een hoge vijfkaart beter biedbaar was. Silverman bouwde in zijn systeem een puppet bid in. Na 1SA, gevolgd door 2♣, móést de openaar gehoorzaam 2♦ bieden. Hierna volgde het verdere bieden met als doel het juiste contract in de juiste hand (openingshand) te krijgen. Dit puppet bid was de reden om aan deze Stayman-variant de naam Puppet-Stayman te geven.

Kit Woolsey bracht dit systeem, met enkele aanvullingen, met woord en geschrift in de publiciteit. Zijn eerste publicatie verscheen in Bridge World april 1977 onder de titel Puppet Stayman. Deze naam komt trouwens niet van Woolsey, maar van een derde Amerikaan, Jeff Rubens, een echte naamgever. (Ook Rubensohl komt van Rubens) Opvallend in deze eerste publicatie is, dat na 2♣ altijd 2♦ wordt geboden, tenzij er een hoge vijfkaart is. Dan wordt deze genoemd.

Reeds na 1 jaar schreef Kit Woolsey een tweede artikel (april 1978), getiteld Puppet Stayman Revisited, waarin enkele verfijningen werden beschreven. Hierin valt op, dat toen pas voor het eerst, min of meer terloops, de mogelijkheid genoemd werd de conventie ook na 2SA te gebruiken.

Sommigen bleven genoemde methode (altijd 2♦, tenzij een hoge vijfkaart) trouw, anderen (o.a. in Nederland) gingen er toe over aan het 2♦-antwoord een speciale betekenis te geven, namelijk het bezit van één of twee hoge vierkaarten. Alleen dán werd 2♦ geantwoord. Dit betekende het einde van het puppet bid bij deze conventie.

De ontwikkeling ging verder. In Nederland werd Puppet-Stayman vooral populair na 2SA, en gingen velen na 1SA over tot een modernere Stayman-variant. Chris Niemeijer combineerde de Puppet-Stayman na 2SA met een aantal andere biedingen (veelal transfers) tot een complex geheel, dat de naam Niemeijer-conventie kreeg.

Het ligt dus voor de hand, dat moderne bridgers de naam Puppet-Stayman thans niet meer begrijpen, tenzij zij op de hoogte zijn van de geschiedenis van deze conventie. Het puppet bid als verplicht marionettenbod is verdwenen, maar de naam van de conventie bleef bestaan.

Overigens:

Puppet-Stayman is geen 'verkorte Niemeijer', maar Niemeijer is een uitgebreide Puppet.

Puppet-Stayman is de originele conventie, en die is door Chris Niemeijer uitgebreid met allerlei snufjes.

Ik noem er één: als je **Niemeijer** op de systeemkaart hebt staan, en na 2SA meteen 3SA biedt, beloof je een 5-kaart schoppen en 4-kaart harten.

Dan kun je met slechts 2 schoppens en 3 hartens toch nog in 3SA eindigen.

Deze afspraak wordt trouwens zo vaak vergeten, dat men die de 'bierconventie' is gaan noemen; degene die de afspraak vergeet, moet zijn partner op een pilsje trakteren.

Het grote geheel (Puppet-Stayman met de diverse toevoegingen) heeft in Nederland de naam Niemeijer gekregen.